

Latweeschu Awises.

Nr. 2. Zettortdeenâ 13tâ Janwar 1844.

No Nerretas.

Pahr muhsu draudses pehrneja gadda basnizas-notiffkumeem, scho sinnu warram doht. Pee mums dsumme 119 puischi, 112 meitas, kôhpâ 231, no kurreem 9 no Wahzu-draudses, 7 bes dsihwibas, 4 ahrlaulibâ, un 8 dwihnu pahri. Pee Deewagalda tikke eeswehtiti 110 puischi, 8 meitas, kôhpâ 118, no kurreem 9 no Wahzu draudses. Swehtu meelastu baudija no Latweeschu draudses pawassarâ 3514 zilweki, ruddeni 3403, kôhpâ 6917; un no Wahzu draudses zaur wissu gaddu 155, pawissam tadehl 7072. Usfaukti tikke 78 pahri, bet schè laulati tikkai 75, no kurreem 2 no Wahzu draudses. Wirt gohds Deewam! schinni gaddâ dauds masak mirruschi ne kâ fenn gaddeem, prohti 101 masak ne kâ dsummuschi, jo no wihreeschu kahrtas tikkai 58, un no seeweeschu kahrtas 72, kôhpâ 130, no kurreem 6 no Wahzu draudses, 63 behrni, 11 nelaulati, 31 laulahts, 24 no atraitnu kahrtas, un 1 refruhfcha seewa. Bet lai ir mas mirreju buhtu hijis, tad tomehr 5 no scheem breefmigâ nahwê aigahja, prohti weens wihrs noslika affâ, ohtrs uppè, treschais esarâ, weens nobruzzinajahs brahgas kuhbulâ, un weens behrns ar werdoschu uhdeni, kad katls no ahka notruhke. Wehl japeeminn, ka ta pawassarâ eesahkta jauna Jsemuischas basniza ar Deewa paligu schinnf wassarâ tiks gattawa, un ka mums irr laimejees prett schi gadda gallu sawâ draudse Bihbeles-beedribu eezelt, ar: fo itt labbi schfirahs, un par fo turpmaf plaschaku sinnu dohsim. Lai schehligais Deews palihds, ir tam jaunam gaddam muhsu draudse laimigam buht! W — r.

• Kâ grubti tam, fo pascha launi darbi beede.

Up to laifu — preeksch kahdeem gandrihs 400 gaddeem — kad Ciropèeri to leelu pasfaules

dattu, fo Ameriku fauz usgahje, un breefmigi plehsdami tohs nabbagus un nemahzitus eedsihwotajus par wehrgeem darrija, tad tai Amerikas dattâ, fo Peru fauz, darbojahs kahds negants un neschehligs Spahneru wihrs, kam bija wahrds Pizarro. Nemeens zits waldineeks tif neschehligs un tahds plehsoms wilks ne bija, kâ schis bes mahzibas audsinahts Pizarro, kas kâ plehsfigs swehrs tohs nabbagus eedsihwotajus tur deldeja ahra, gluschi bes wainas. Kahdureis, — kad schis plehsoms jaw labbi wezzigs bija — gaddijahs, ka leela wehra zehlahs un pehrkons breefmigi ruhze; to redsoht, schis tahds nemeerigs un bailigs palikke, ka ne sinmaja, kur dohtees un auksti nahwes-sweedri tam pilleja pahr bahleem waigeem. Tâ isbihjees buhdams, winsch ar drebbedamu balsi kahdu no saweem draugeem waizaja; „No kam tas gan nahk, ka man tahdas isbailes usgahjuschas? kâ gan tahdas neeka leetas manni warr isbeedeht, manni tahdu wihrum kam ne mattinsch naw paleezees, kad leelgabbalu bumbas weenadi ween gar aufim schnahze?“ Draugs atbildeja: „Mihlais Kungs, tas nahk zaur tam, ka ta wehra, kas jums eekschâ irr, irr leelaka, ne ka ta, kas schè ahropuffè plohsfahs.“ — Ur scheem wahrdeem draugs winnu gribbeja atgahdinaht us teem warras-darbeem, fo winsch sawâ muhschâ pastrahdajis.

• Uk, kâ labbi tam ap firds un kahds laimigs tas, kas neko launu ne apsinnahts! Tahds irr meerigs un drohsch tâpat tahdâ brihdi, kad tam labbi klahjahs, kâ arri tad, kad, tâ faktoht wiffas pasfaules breefmas draude winnam wirsû gohstees. Un ak! kahds nelaimigs tas un kâ breefmigi tam firds teek grausta, fo sawi paschi launi darbi beede! Tahdam naw meers, nedf preeziga firds irr tad, kad wiffa pasfaule ap winnu pilnâ mehrâ lihgsinojahs.

Draugs par wiffahm leetahm fargi farwu firði un turri weenumehr Deewu preekſch azzim, tad tawa firðs buhs un paliks meeriga. (Sal. gudr. gr. 17, 10. 11.)

A. P.

*Ne zell fewim wehderu par Deewu.

Zorkes pilſatâ biſkaps Jurris Newillis ſawâ gohda pilli 1470tâ gaddâ mahzitajeem, augſteem un ſemneem muifchneekeem leelas gohda-dſihres derwe, kahdas wehl neweens zilweks paſaulê ne bija taiſijis. Schinnis dſihres iſbruhleja: 300 puhrus milſu; 104 muzzas wiſnu; 330 muzzas allus; 5 muzzas brandwiſnu; 80 barrotus wehrſchus; 1000 jehrus; 3000 tellus; 300 zuhkas; 80 meſcha-bulkus; 300 ſiwenus; 400 ſtirnas un ſtirnu-aſchus; 2000 tihterus; 2000 zahkus; 4000 balloſchus; 4000 ſakkus; 4000 piſles; 4000 meſchafohſis un piſles; 200 dſehrwes; 100 pahwjuſ; 600 waldfchneppes; 400 greeſnes; 300 lihdefas; 300 brekſes; 4 juhru-zuhkas; 8 juhras-tellus; 4000 aukſtus un 2000 ſiltus zeppeſchus; 2000 aukſtas un 1056 ſiltas riktis; 5000 blohdas; 400 leelus dſeltenus frengelus u. t. j. pr.

Pee ehdeenu-taiſiſchanas 62 pawahri un 512 pawahru-puiſchi ſtrahdaja, un pee weefu apdeeneſchanas 1000 ſullainus waijadſeja. Bet ſchis wihrs tahdas weefibas taiſidams, ne ſinnaja wiſſ kahds launs liktens to gaidija. Pehz ſeptimeem gaddeem Englenderu kehniſch Eduards tas zettortais, to no biſkapa gohda ammata krehſla nozehle, un us Sprantschu ſemmi zeetumâ aiſfuhtija. Tur wiſnu ſchkehdeſ eekalle un breeſmigâ tunſchâ zeetuma bedrê eemette, fur tas beidsamas deeninas truhkumâ un nabbadſibâ nodſihwoja.

F. B. . . r.

*
*
*
• Draugs, tas turraims irr par kohku, us ko behdas atſpeeschahs, tas tad paſneedſ farwu rohku, kad few kahjas ſawalgſtahs.

1700 gaddu ſimtena eefahkumâ bija diwi matroſchi wehrgu ſchkehdeſ, Alſchires pilſatâ eekalti; ween3 no teem bija Spahneris, wahrda

Antonius, un ohtrſ Spranzuſis, wahrda Rohger. Teem arween tâ gaddijahs, ka tee katra deenâ weenadu darbu kohpâ ſtrahdaja. Tohs wiſnu gruhta wehrgu buhſchana bija par neſchſirameem mihleem draugeem ſaweenojufi. Tee weens ohtram ar uſtizzigu firði ſawas ruhpes un behdas, ſawus preekus un ſawas gruhtibas ſtahtidami no firðs weetinas farwu behdunastu nowehle nohſt. Wiſnu mihtaka walloba bij no wiſnu pamillijas, no wezzeem paſiſtameem nu draugeem, no tehrwu ſemmes runnaht un no teem preekeem, ko tee tanni bij baubijufchi, tee ar firðs i'goſchanu wehlejahs farwu dſiunteni atkal redſeht. Teem tâ ſarunnajoht, daſcha ſtundina un daſch brihdis tâ aiſgahje, ka tee wiſſu farwu gruhtibu un wahrgoſchanu aiſmirſe. Za weenam kahdas behdas un gruhtibas firði ſpeede, tad tas to ohtram ar drohſchu un uſtizzigu prahtu ſtahtija, un ſchis ar mihligeem derrigeem wahrdeem ſawam noſkummuſcham draugam firðs wahtis atkal raubſija ſafeet, un to ſkubbinaja wiſſu wahrgoſchanu ar pazeitigu prahtu panest. Za tohs daubſahrt abbus gruhtas dohmas pahrnehme, tad tee karſtas aſſaras raudadami apkehrahs, un pee kruhtim ſpeedahs farwu gruhtu likteni, kas teem wiſſu muhſchu bija noſpreeſtſ, ar drebbefchenu un bailehm pahrdohmadi.

Tee ſataiſija zellu, kas pahr augſtu kalnu pahri gahje, no ſcheijenes wiſni ſkaidri Widduſſemmes juhru warreja redſeht. Kahdâ deenâ Antonius no darba apſtahjahs, ſawas nogurruſchahs rohkas nolaide, un ittin behdigs us plattu juhras uhdeni ſkattijahs, kas kâ ſpeegelis rahms raubſijahs. Rohgers farwu draugu jautaja: „Kas tew kaiſch mihlais Antonius? Ko eefihme ſchi behdiga ſkatiſchanahs? Kahdas behdas tarwu firði grauſch?“

„Alk, mihlais draugs! Spahneris tam ar aſſaru pilnahm azzim atbildeja: Wiſſas mannas wehleſchanas un wiſſ manſ preekſ us ſcho uhdens ſpeegeli ſtahw. Alk, kaut es ar tewim to us weenu lehzeenu warretu pahrlieht! Kattrâ deenina es peeminu farwu mihtu ſeerwinu un ſawus mihtus behrninus, kas manni ar iſſteepahm rohkahm pee Kadikſes pilſata juhras kraſta gaida, jeb manni, kâ nomirruſchu apraud, es

wehletohs tohs redseht, un pee sawas firds speest un winnu affaras noschahweht un tohs eepreezi-naht. Deenâ un nakti es dohmaju un wehlohs tohs mihlus mannejus redseht, un ilgaki tahs dohmas es ne warru panest, es gribbu pelbus pee winneem pahrpeldeht.

Ik katru deenu tas Spahneris palikke behdigaks; un katru reisi, kad winsch us kalnu strahdaja, tas ar karstahm affarahm un waimanahm us schuhypodameem juhreas wilneem skattijahs. Kah-dâ deenâ winsch us kalnu preeka pilns sawu draugu apkerdams fazzija: Mahz schurp mans mihlais, skattees turp us winnu pussi. Woi tu tur nefo ne redsi?

Rohgers redseja, tâpatt kâ winna draugs, tahktu us juhru fugga sehgelus, ko wehjsch kuffinaja.

Spahneris fazzija: Tas fuggis gan schè ne peebrakts, jo schi juhmalli irr lohiti klintaina un bailliga; bet ne kaisch ne neeka, rihtdeenâ muhsu wahrgu buhschana, ja tu tik ween gribbefe beigfees. Pateesi, nudeen meh's rihtâ buhsin no muhsu schekhdehm wakkam.

Wakkam? Spranzusis to jautaja, kâ tu to mihlais draugs dohima?

Meh's riht buhsin wakkam, Antonius fazzija. Rihtâ winsch fuggis warrbuht kahdas diwi juhdes garr scho juhmalli brauks garram, un es jaw esmu nodohmajis, kâ sewi un tewi pestiht.

Rohgers to mihligi jautaja, kâ tu to effi no-dohmajis eefahkt?

Zittadi ne, Antonius atbildeja, minns riht no schi augsta klints kalna jalez juhâ eefschâ, un jarauga libd to fuggi aispeldeht, un, ja meh's to ne aissneegtum, tad meh's labbaki juhâ, kâ schinni wehrgu buhschana gallu gribbam dabbuht. Un, woi ahtra nahwe naw labbaka, kâ schi garr wehrgu buhschana?

Spranzusis sawam draugam fazzija: Glahbjees mihlais zik warredams; bet es esmu apnehmees, mannu gruhtu likteni pehz Deewa prahta tik ilgi panest, kamehr winsch pehz sawas schelligas gahdaschanas manni no schi juhga atrahs. Tu sinni mihlais Antonius, zik lohiti es tewi mih-

soju, un ka manna draudsiba tik ar nahwes stundinu beigfees.

Tadeht es pateesi dohmaju, ka tu mannu luhgschanu, kas warrbuht ta pehdiga buhs, ko es tew manna dsihwofchanâ zellu preekschâ, paklausiki.

Antonius sawu draugu mihligi usluhkodams fazzija: Teiz drohschi mannim mihlais to, ko tu pagehri.

Scho pehdigu un weenu mihlestibu un patifschanu mannim parahdi, Rohgers tam atbildeja, kad tu mahjâs pahrnaktsi, tad effi tik lab's un usmekle mannu mihlu wezzu tehru, kas mannis, kâ nomirruschu jeb noslikfuschu warrbuht wehl gaujschi apraud; falki winnam, ka es wehl dsihws esmu, un, ka es par winnu rihts un wakkarâs Deewu luhdsu.

Ko? Antonius fazzija, sawu mihlu wezzu tehru man buhs usmekleht? Woi tu dohima ja tew schein wehrgu schekhdes atstahktu, ka es tad bes tewis dsihwofchanâ warretu laimigs buht?

Bet, Rohgers sawam draugam fazzija: Tu sinni, ka es mannas wahjibas deht taggad ne warru peldeht.

Antonius sawu mihlu draugu gribbedams eepreezi-naht, to laipnigi apkerdams fazzija: Manna dsihwiba irr arridsan tawa dsihwiba. Muns abbeem zaur behgschanu wajaga ispestitees. Manna draudsiba un mihlestiba mannim dohs drohschu prahtu un spehku tewi no uhdens-breefmahm isglahbt; ferrees un turrees tikkai pee mannas johstas zeeti klahkt.

(Turplikkam wairat.)

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs ReiserisFas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis 1c. 1c. 1c. Kad ta kurpneeka gaspascha Juliane Berger, dsimmuse Tiefenthal, ar sawu assistenti, Wentekpils aprinka teefu luhgusi, jebkatru un wissus, kam pehz likkumeem laboa melleschana woi prahschana buhtu pee tahs winnai pederrigas kustamas jeb nekustamas mantas, un ihpajchi pee ta winnai pederriga nomma us Wentes-

pils grunti imâ kohrteli ar Nr. 72, tà lã pee tahm schim nammam peefkaitamahm ehlahm, zaur scheem rakstecm bes kaweschanas usaizinaht, lai tee sawas prassischanas jo ahtri nodohd, — tad us scho winnas luhgschanu Wentespils aprinka teefa wiffus un katru, lam pee tahs peeminnetas mantas lahda prassischana jeb melleschana buhtu, usaizina, preefsch pufdeenas pee pascha aprinka teefas galda, 2 mehneschu starpã, un wiswehlah libds 25tu Webruar ta gaidama 1844ta gadda, woi paschi, woi zaur weetneekem, woi zaur assistenteem jeb pehrmindereem sawas peerahbischanas usrahdiht un sawas prassischanas likt prutukollẽ ce-wilkt; ar to pamahzischanu, ka tee, kas ne buhs libds tai noliktai spreeduma deenai usdewuschees, ar sawahm melleschanahm pee schihs teefas wairẽ ne tiks peenemti.

Raststihẽ ar peederrigu appalschraftu un aprinka teefas seegela peelischchanu Wentespilli, tai 16ta Dezember 1843. I

(L. S.) Aprinka sohgs Wolski.
(Nr. 538.) Sekreters D. Michelson.

Us pawehleschanu tahs Keiseriskas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreerwu Walsis 2c. 2c. 2c., tohp no Krohna Seffawas pagasta teefas wiffi tee, lam lahdas prassischanas buhtu pee ta schi pagasta saim-neeka Zahne Schiebart, un kas sawas prassischanas

pehz tahs schihs pagasta teefas fluddinaschanas no 8ta Webruar 1838 scheid naw isdewuschẽ, usaizinati, 6 neddelu starpã, no appalschraftitas deenas, tas irr libds 17tu Webruar f. g., sawas prassischanas pee schihs pagasta teefas usdoht; turprettim sagaidiht, ka wiffecm teem, kas libds wirspeeminnetam terminam ne buhs peeteikuschees, pehz likkumeem muhschigu fluffuzeeschanu uslikẽ. To buhs wehrã likt! Wasã Seffawã, tai 5ta Janwar 1844. 3

(L. S.) Bulke Breede, peeschdetajs.
(Nr. 20.) J. Helms, pagasta teefas srihw.

Leelas Esereẽ pagasta teefa zaur scho sinnamu barra, ka turpat tai 3imã Dezember p. g. baltẽ putnu-suns, ar bruhnahm ausim, ar divi bruhnecm plekceem us sahneem un ar libds puffedẽ bruhnu asti, sakerts un schai teefai nodohs. Tas, lam schihs suns peederr, tohp usaizinahts, libds 10tu Webruar f. g. scheid pee-teiktees un to paschu prett barroschanas un fluddina-schanas atlihdsinaschanu prettim nemt; zittadi to sunni tam fehrejã par labbu wairahsohlitajã pahrdohẽ. Leelas Esereẽ pagasta teefa, tai 10ta Janwar 1844. 2

(L. S.) Mattihẽ Egle, peeschdetajs.
(Nr. 11.) R. F. Witte, pagasta teefas srihweris.

Zitta fluddinaschana.

Prãhtigs waggere, lam labbas parahbischanas, warr Kulschumuischã dabhuht weetu. I

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Ribgã, tanni 4ta Janwar 1844.

	Sudraba			Sudraba	
	naudã.	Rp.		naudã.	Rp.
I jauns dahlberis gelbeja	1	33	I pohds kannepu tappe malfahs ar	1	—
I puhrs rudsu tappe malfahs ar	1	50	I — linnu labbasas surtes — —	1	80
I — kweeschu — —	2	10	I — — flitakas surtes — —	1	60
I — meeschu — —	1	—	I — tabaka — —	—	65
I — meeschu = putraimu — —	1	50	I — dselses — —	—	75
I — ausu — —	—	70	I — sweesta — —	2	50
I — kweeschu = miltu — —	2	50	I muzza filku, preeschu muzzã — —	8	—
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	1	80	I — — wihschnu muzzã — —	8	25
I — rupju rudsu = miltu — —	1	45	I — farkanas fahls — —	7	—
I — sirnu — —	1	50	I — rupjas leddainas fahls — —	6	—
I — linnu = sehklas — —	2	25	I — rupjas baltas fahls — —	4	10
I — kannepu = sehklas — —	1	50	I — smalkas fahls — —	4	—
I — limmenu — —	5	—			

W r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffed: Waldischanas-raths U. Weitler.
No. 13.